

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Ročník: 4.

Očekávané výstupy

Komunikační a slohová výchova

- ČJL -5-1-03 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení
- ČJL -5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku
- ČJL -5-1-08 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně jí užívá podle komunikační situace

- *Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření*

ČJL-5-1-05 p vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích

Má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování

Jazyková výchova

- ČJL -5-2-01 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová
- ČJL -5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary
- ČJL -5-2-08 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách

- *Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření*

ČJL-5-2-08 p rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik

Určuje samohlásky a souhlásky

Seřadí slova podle abecedy

Správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě – tě – mě- bě- pě – vě- mě

Správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky

Literární výchova

- ČJL -5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je

- *Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření*

ČJL-5-3-01 p dramatizuje jednoduchý příběh

Vypráví děj shlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek

Dílčí výstupy

Komunikační a slohová výchova

- používá uvědoměle jazyk jako prostředek komunikace, odlišuje řeč přímou od ostatního textu
- snaží se o odlišení podstatných a okrajových informací
- vypravuje příběh podle osnovy
- sestavuje jednoduchou osnovu příběhu, člení podle ní text na odstavce, použije vhodný nadpis
- popíše výstižně jednoduchou věc

- při vypravování nebo popisu užívá vhodné jazykové prostředky, vyjadřuje se spisovně, používá slova výstižná, citově zabarvená, vhodné spojky apod.
- umí se dobře vyjadřovat v různých situacích
- dokáže napsat středně dlouhý dopis se správnou adresou, oslovením a zakončením dopisu

Jazyková výchova

- rozlišuje slova jednoznačná, mnohoznačná, souznačná, protikladná, citově zabarvená, nespisovná
- rozlišuje běžná slova ohebná a neohebná, zařazuje je správně k slovnímu druhu
- rozlišuje část předponovou, kořen slova a část příponovou
- rozlišuje předpony a předložky, ovládá jejich pravopis
- vyjmenuje vzory podstatných jmen, dokáže u podstatných jmen určit rod, číslo, pád a vzor
- píše správně vlastní jména v jednoslovných názvech
- určí osobu číslo a čas u sloves
- rozlišuje u sloves způsob oznamovací, rozkazovací
- rozlišuje, co je neurčitek, zvrtné sloveso
- časuje slovesa v čase přítomném, minulém a budoucím v oznamovacím způsobu
- orientuje se v abecedních seznamech /telefonních, rejstřících, slovnících/
- ovládá pravopis i-y po obojetných souhláskách
- rozlišuje větu jednoduchou a souvětí
- dokáže ve větě jednoduché najít základní skladební dvojici, rozvíjí větu holou
- ovládá pravopis i-y v přičestí minulém, je-li podmět vyjádřen
- spojuje věty jednoduché v souvětí vhodnými spojovacími výrazy
- tvoří souvětí podle vzoru

Literární výchova

- čte intonačně správně, nahlas, používá správně sílu i barvu hlasu, ovládá tiché čtení
- rozumí přiměřeně náročnému textu a umí ho reprodukovat
- dokáže si vybrat četbu podle svého zájmu
- vede čtenářský deník
- seznamuje se s autory dětských knih /próza i poezie/
- dramatizuje přiměřený text, dokáže se vžít do role, k dramatizaci využívá i loutek
- dokáže vést jednoduchý rozhovor o přečtené knize, vyjadřuje své pocity z četby, doporučí přečtenou knihu spolužákům
- dokáže jednoduše zhodnotit jednání literárních postav
- seznamuje se literárními pojmy – rytmus básně, pověst, povídka, bajka, hlavní a vedlejší postavy
- navštěvuje divadelní představení, ví, co je jednání, dokáže o divadelním představení vést jednoduchý rozhovor

Učivo

Čtení - praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné a plynulé, znalost orientačních prvků v textu) věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova)

Naslouchání – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem), věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami)

Mluvený projev - základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci, základní komunikační pravidla,

komunikační žánry – vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu, mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)

Písemný projev - žánry písemného projevu: dopis, popis, inzerát, jednoduché tiskopisy (příhláška, dotazník) vypravování

Zvuková stránka jazyka – modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk)

Slovní zásoba a tvoření slov – slova a pojmy, význam slov

Tvarosloví – slovní druhy

Skladba – věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice

Pravopis – lexikální, základy morfologického pravopisu (koncovky podstatných jmen) a syntaktického (shoda přísudku s holým podmětem)

Poslech literárních textů

Zážitkové čtení a naslouchání

Základní literární pojmy – literární druhy a žánry: báseň, povídka, bajka

Tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod

Průřezová témata

MKV – Kulturní diference

Základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě.

MKV – Lidské vztahy

Význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti, tolerance, empatie, umět se vžít do role druhého.

MDV – Receptivní činnosti- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel, identifikování základních orientačních prvků v textu.

MDV –Receptivní činnosti- Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od stereotypů zobrazovaných medií, jako reprezentace reality), vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje).

MDV – Receptivní činnosti - stavba mediálních sdělení

Příklady pravidelností v uspořádání mediovaných sdělení, zejména ve zpravodajství (zpravodajství jako vyprávění, sestavování příspěvků podle kritérií).

MDV – Receptivní činnosti - vnímání autora mediálních sdělení

Identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení, výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci.

Mezipředmětové vztahy

M – slovní úlohy

HV – zhudebnění říkadel, správná intonace, správné dýchání, lidová píseň

PŘÍR – povídky o zvířatech, popis zážitků z vycházky

VL– zeměpisné názvy

VL – ilustrace, výtvarné pojetí vyprávění, výtvarné dotváření textu, kulisy k dramatizaci, obrázková osnova

TV– správné držení těla, kondiční cvičení, tělovýchovné chvílky

PV – kulisy k dramatizaci